

KARTA KURSU

Nazwa	ETYKA I RELIGIA
Nazwa w j. ang.	Ethics and religion

Koordynator	Dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest przekazanie studentom wiedzy dotyczącej najważniejszych zagadnień etyki, rozpatrywanej zarówno z perspektywy religijnej, jak i pozareligijnej. Przedstawione zostaną podstawowe zasady, na których opierają się etyki interpretowane zarówno teologicznie, jak i filozoficznie w różnych religiach i systemach filozoficznych.

Warunki wstępne:

Wiedza	Wiedza z zakresu historii filozofii i podstaw etyki
Umiejętności	Umiejętność argumentowania i logicznego myślenia
Kursy	Wstęp do filozofii, Wprowadzenie do etyki, Historia etyki

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01.Ma wiedzę na temat podstawowych pojęć i teorii moralności.	K_W01; K_W02
	W02.Zna kontekst historyczny kształtowania się koncepcji etycznych i posiada wiedzę na temat światowych religii.	K_W02; K_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01.Potrafi analizować teksty filozoficzne i odnoszące się do wiedzy o religiach i na tej podstawie formułować problemy.	K_U01; K_U02
	U02.Posiada umiejętność prezentacji (ustnej) oraz argumentacji na rzecz określonych stanowisk w zakresie etyki.	K_U02; K_U04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Dostrzega wartość etyki oraz religii w budowaniu cywilizacji i kultury.	K_K01;
	K01.Jest krytyczny, potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w sytuacji sporu naukowego i światopoglądowego.	K_K02; K_K03

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Obserwacja studenta
W01								X		X			
W02								X		X			
U01								X		X			
U02								X		X			
K01								X		X			
K02								X		X			
...													

studia stacjonarne

Kryteria oceny	<p>Na ocenę składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność, - udział w dyskusji; - złożenie pracy pisemnej (prezentacji) na wskazany temat - stopień opanowania materiału zawartego w lekturach.
----------------	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	<p>Na ocenę składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność, - udział w dyskusji; - złożenie pracy pisemnej (prezentacji) na wskazany temat - stopień opanowania materiału zawartego w lekturach.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

0. Etyka – podział, cel. Moralność – pojęcie
1. Fenomen i tajemnica religii (pojęcie religii, pochodzenie religii, nauki o religii),
2. Fakt religii. Fakt religijny dany w doświadczeniu (doświadczenie egzystencjalnej niewystarczalności osoby ludzkiej, doświadczenie transcendencji osoby ludzkiej, doświadczenie aktów i stanów religijnych)
3. Filozoficzne wyjaśnienie faktu istnienia religii (podstawy przedmiotowe, osobowy charakter relacji religijnej)
 - 3a. Wartości religijne a wartości moralne (Przeżycie religijne a przeżycie poznawcze, Przeżycie religijne a przeżycie moralne, Przeżycie religijne a przeżycie estetyczne, Stosunek świętości do innych wartości, Religia a moralność)
 - 3b. Autonomia sumienia a nakazy religijne (Charakter autonomii sumienia, Czy i co nowego wnosi do zagadnienia sumienia religia i w jakim stosunku do jego autonomii pozostają jej nakazy?)
4. Religie niechrześcijańskie – etyka (hinduizm, buddyzm, judaizm, islam)
5. Wyjątkowość chrześcijaństwa. Kościół
6. Chrześcijaństwo-katolicyzm. Zasady życia moralnego
7. Treść przykazania Dekalogu (do wyboru przez studentów spośród IV-X).

Wykaz literatury podstawowej:

Katechizm Kościoła katolickiego, Poznań 2001. (cz. III: Życie w Chrystusie – KKK 1691-2557).
Klöcker M., Tworuschka M. i U., *Etyka wielkich religii. Mały słownik*, Warszawa 2009.
Problemy etyczne w tradycjach sześciu religii, red. P. Morgan, C. Lawton, Warszawa 2007.
Zdybicka Z.J., *Człowiek i religia*, Lublin 2006.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Adamczyk D., *Będziesz miłował... Obowiązki wobec człowieka*, Kraków 2024.
Adamczyk D., *Wychowanie religijne. Rozwój – dojrzałość – świętość*, Kraków 2023.
Bóg żywy. Katechizm Kościoła Prawosławnego, Kraków 2001.
Chouraoui A., *Dziesięć przykazań dzisiaj*, Warszawa 2002.
Dalajlama, *Etyka na nowe tysiąclecie*, Warszawa 2000.
Elders L.J., *Filozofia Boga. Filozoficzna teologia św. Tomasza z Akwinu*, Warszawa 1992.
Grela J., *Etyka w buddyzmie*,
https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/57115/grela_etyka_w_buddyzmie_2005.pdf?sequence=1
Jan Paweł II, Encyklika *Fides et ratio*, Rzym 1998.
Jan Paweł II, Encyklika *Veritatis splendor*, Rzym 1993.
Kamykowski Ł., *Dlaczego Chrystus? Dlaczego Kościół?*, Kraków 1992.
Kondrat K., *Bogactwo światopoglądów religijnych*, Białystok 1999.
Kongregacja Nauki Wiary, Deklaracja *Dominus Iesus*. O jedności i powszechności zbawczej Jezusa Chrystusa, Rzym 2000.
Koran.
Kowalczyk S., *Filozofia Boga*, Lublin 1997.
Maliński M., *Dlaczego chrześcijaństwo nie są Żydami*, Wrocław 1993.
Mały Katechizm, Duży Katechizm, Bielsko-Biała 2000.
Nowosad S., *Zagadnienia etyczne w islamie*, „Studia Nauk Teologicznych” (2019) t. 14, s. 139-150.
Parliament of the World's Religions, *Ku etyce globalnej (Deklaracja wstępna)*, tłum. M. Sobiech, Chicago 1993.
Parliament of the World's Religions, *Wstępna deklaracja Parlamentu Religii Świata DEKLARACJA WSTĘPNA*, tłum. B. Niedźwiedzka, Chicago 1993. pdf
Pismo Święte.
Przewodnik po etyce, red. P. Singer, Warszawa 2009.
Ricken F., *Filozofia religii*, Kęty 2007.
Szapiro Ł., *Etyka judaizmu i podstawy religii mojżeszowej*, Warszawa 1927.
Sobór Watykański II, *Konstytucje dekrety deklaracje*, Poznań 2001. (DWR; DRN, KK).
Talmud.
Vardy P., Grosch P., *Etyka. Poglądy i problemy*, Poznań 2010.
Waldenfels H., *Fenomen chrześcijaństwa wśród religii świata*, Warszawa 1995.
Welte B., *Filozofia religii*, Kraków 1996.
Zagzebski L.T., *Wprowadzenie historyczne do filozofii religii*, Kraków 2000.
Zdybicka Z.J., *Religia i religioznawstwo*, Lublin 1992.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3